

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: I. N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

pe an 30 lei; 6 luni 16 lei; 3 luni 8 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Străinătatea: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni

A P A R E

de două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

BUCUREȘCI

6, Splaiul Brâncoveanu Voevod, 6

Vis-à-vis de Palatul Justiției

S U M A R :

Legea de organizare judecătorească, de d. Em. M. Dan.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de apel din Craiova, secția II: H. I. Borănescu cu Ștefan Ștefu, cu o Observație de d. D. Alexandresco.

Bibliografie.

LEGEA DE ORGANISARE JUDECĂTOREASCĂ

Sunt câțiva ani de când pe terenul juridic vedem desfășurându-se în țara noastră o activitate demnă de toată lauda.

Un avânt sincer și doritor de bine indeamnă lumea juridică spre reforme. Acestui avânt 'i datorim îmbunătățirile reale ce s'au adus legiuirei penale, codului de comerț, legii de organizare judecătorească, procedurii civile, etc.

În afară de reforme cu caracter legislativ, vedem cu bucurie și în domeniul inițiativei private a lumii juridice același avânt, același dor de bine. Negreșit că această inițiativă privată are de întâmpinat dificultățile pe care le întâmpină ori-ce întreprindere românească și care dificultăți încep cu aceiași curioasă și fulgerătoare tranziție de la un mare entusiasm la o mare indiferență.

Această infirmitate a firei românești însă, n'a împiedicat pe actualul consiliu de disciplină al baroului bucureștean să se ocupe de interesele corpului avocaților, elaborând un proiect de lege cu multe părți bune; pe un număr de entusiaști să alcătuiască, sub conducerea d-lui N. Mandrea președinte la înalta Curte de casație, o societate juridică care cred că e destinată a juca un rol mare și bine făcător în viața noastră juridică; pe licențiații în drept al căror număr sporește simțitor și cari au de luptat cu greutate tot mai îngrijitoare, să-și strângă rëndurile pentru ca nevoile vieții să-i găsească uniți.

Și în domeniul literaturii juridice s'a făcut ce-va. Alături cu «Dreptul» vedem încă două

reviste «Curierul Judiciar» și «Revista de drept și sociologie» fără să mai menționez câte-va din încercările cari n'au reușit.

«Fragmentele juridice» «Explicațiunea institutelor lui Justinian» de d-l Gh. Danielopol, „Dreptul civil” de d-l D. Alexandresco, «Dreptul constituțional și administrativ» de D-l C. Disescu, «Donațiunile și testamentele, succesiunile și ipotecile» de d-l G. Petrescu, «Procedura civilă» de d-nii V. Alexandrescu, Cesărescu și Mironescu «Comentariile codului civil Român» de d-l C. Nacu și alte scrieri juridice datorite d-lor Gh. Tocilescu, Chebapci, Șendrea, Degré, Săndulescu-Nenoveanu, G. D. Maxim, Cesărescu, Botez, Alexandresco, G. Maniu, D. Comșa, Broșteanu, N. Basilescu, etc. au venit să umple o părticică din marele gol ce din nenorocire bântue în literatura noastră juridică.

Negreșit sunt încă multe de făcut pentru reforma legilor și moravurilor noastre juridice. Există însă un început și pentru mine începutul e speranța.

Se vor ivi, firește, în această întreprindere de reformare multe și varii dificultăți, dar ce merit ar mai avea victoria dacă ar lipsi lupta?

Și acolo unde lupta cred eu că trebuie să fie mai bărbătească, este la întâlnirea acestui inamic implacabil căruia 'i datorim cele mai multe din relele de cari e bântuită societatea noastră: «indiferența Românului».

Și cu bună voință, cu perseverență și ajutați de *nevoe*, stimulentele etern al activității omenești, eu sunt încredințat că în această luptă «avântul sincer și dorul de bine» despre care vorbeam la început, vor învinge.

* * *

Una din aceste reforme despre cari mă ocup mai sus și cea mai recentă, este modificarea unor articole din legea de organizare judecătorească.

Îmi propun să arăt aci în liniamente generale modificările ce s'au adus și voi face în

urmă analiza câtor-va din aceste modificări cu caracter mai important.

Înainte însă de aceasta, nu mă pot opri de a face și eu aceeași constatare pe care au făcut-o alții înainte de mine, asupra misterului care înconjoară la noi mai toate reformele importante ce se propun. E de dorit ca sistemul acesta să dispară; cine are curagiul să facă o reformă și convingerea că reforma lui e bună, trebuie să aibă și curagiul celei mai largi discuțiuni. Și nu e vorba numai de curagiu, ci și de folosul netăgăduit ce rezultă din discuțiune.

Acum, să examinăm care sunt modificările propuse prin proiectul de lege ce ne preocupă.

Sunt modificări de două naturi: modificări de ordin principal—pe care expunerea de motive a d-lui Ministru de justiție le numește «modificări de o importanță capitală»—și modificări de ordin secundar.

Modificările de ordin secundar sunt:

Art. 34. Delegarea consilierilor Curților de apel pentru a presida Curțile cu jurați, se va face de primul president al Curții de apel prin tragere la sorți.

Art. 53. Licențiații în drept sunt dispensați cu totul de stagiul de două ani cerut de vechiul text pentru a obține postul de grefier.

Art. 54. Noul art. 54 face un act de dreptate grefierilor de la Curțile de apel care au titluri academice. Iată cele două noi aliniate introduse la acest articol:

Grefierii Curților de apel care au titluri de doctori sau licențiați în drept, sunt asemenați în grad judecătoresc cu supleanții și substituții de tribunale și cu ajutorii de judecători de ocol.

Ei vor putea fi înaintați, după un stagiul de patru ani în această calitate, la gradul de judecători sau procurori de tribunale sau judecători de ocol.

Art. 55. Aseamnă pe primul grefier al Curții de casație cu primii președinți de tribunal, iar pe grefierii acelor Curți, cu președinții de tribunal.

Art. 57. Spune că nu poate fi numit ajutor de judecător de ocol de cât cel care are etatea de 21 ani împliniți și posedă titlul de doctor sau licențiat în drept.

Nu vor mai fi primiți decî a ocupa acest post studenții care au două ani de drept și cei care au servit ca grefieri, ajutori de grefă, judecători de ocol sau ajutori de judecători de ocol, fără titlu.

Art. 58. Spune că se cer aceleași condițiuni de admisibilitate, ca cele prevădute de art. 57, pentru numirea substituților și supleanților de tribunale.

Acest articol nu reproduce al. II al vechiului art. 58 care avea cuprinderea următoare:

Se va da preferință acelor care pe lângă această condițiune vor fi exercitat profesiunea de avocat cel puțin 2 ani.

Voi arăta mai târziu că în cea-ce privește recrutarea personalului judecătoresc, sunt pentru sistemul concursului; în tot cazul aliniatul de mai sus era bine să rămână în lege. Între un tînăr ce abia a absolvit universitatea și acela care face avocatură de două ani—mai ales că la noi nu e nici o deosebire din punctul de vedere al exercițiului efectiv al profesiunii între avocatul care a trecut stagiul și între stagiuar—cred că trebuie preferit cel din urmă.

Art. 59 menține între stagiul ce se cere magistratului și cel ce se cere avocatului pentru ocuparea unei funcții judecătorești, aceeași deosebire. Pentru a fi numit judecător de ocol, de tribunal sau procuror șef de parchet, se cere supleanților, substituților, procurorilor de secții și foștilor judecători de ocol un stagiul de 2 ani, iar celui ce a exercitat profesiunea de avocat, 4 ani. Aceiași deosebire de stagiul o vedem la art. 61 și 62.

De unde provine această deosebire? Care este fundamentul său? Și mai întâi, de ce această inconsecvență de raționament de a cere un stagiul îndoit avocatului, când e vorba de ocuparea unui post de judecător de ocol și un stagiul egal când e vorba de un post de membru la înalta Curte de casație? Mai mult încă; pentru postul de procuror general la înalta Curte de casație, proiectul de lege ce se propune, cere un stagiul mai mare magistratului de cât avocatului. Iată noul aliniat al art. 64:

Procurorul general al înaltei Curți de casație se numește dintre președinții, procurorul și consilierii acelei înalte Curți, dintre primii președinți sau președinți, procurorii generali ai Curților de apel, dintre consilierii Curților de apel, care au un stagiul în magistratură de cel puțin 14 ani și servind ca consilieri de Curți de cel puțin 8 ani, dintre profesorii și avocații care au titlu și stagiul prevăzut de art. 63⁽¹⁾.

Pentru a ajunge consilier de Curte îi trebuie magistratului 2 ani în funcția de supleant, 4 în cea de judecător și 3 în cea de președinte—art. 59, 60 și 61—decî 9 ani și cu vechimea de cel puțin 8 ani ca consilier pe care o cere noua lege, fac 17 ani, decî un stagiul cu 3 ani mai mare de cât îi se cere avocatului pentru ocuparea aceluiași post.

Această presumpțiune de întârziere a dezvoltării capacității la avocat și la profesorii universitari de drept, când e vorba de ocupat posturi mai mici în magistratură, și de întârziere a dezvoltării capacității la magistrat, când e vorba de ocupat posturile cele mai înalte în magistratură, nu are nici un sens, nici un fundament serios și ar trebui să dispară din lege.

⁽¹⁾ Adică 14 ani.

Și celui ce judecă pe semenii lui 'i se cer condițiuni de studii, de aptitudine și de corectitudine, și celui care apără pe semenii lui 'i se cer aceleași condițiuni; din aceste puncte de vedere, între avocat și magistrat nu există și nu trebuie să existe nici o deosebire.

(Va urma)

Em. M. Dan

Avocat

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

CURTEA DE APEL DIN CRAIOVA, Secția II

Audiența de la 12 Aprilie 1901

Președenția D-lui G. D. BILDIRESCU, Președinte

H. I. Borănescu cu Paulina și Ștefan Ștefu

Deciziunea civilă No. 38/901.

Succesiune.—Datoriile rămase pe urma lui *decujus*.—Luarea unei ipoteci de către creditorii săi într'un imobil al său.—Termen.—Luarea inscripțiunii după acest termen.—Dacă este valabilă față cu terțiul achisitor.—Când este valabilă.—(Art. 781, 783, 1743 și 1745 Codul civil).

Inscripțiunea ipotecară luată în baza art. 1745 din Codul civil de către un creditor al lui decujus într'un imobil ce încă nu trecuse în mâna unui terțiu achisitor, este valabilă chiar dacă a fost luată după șase luni de la deschiderea succesiunii, termen prevăzut de art. 1743 din Codul civil pentru luarea unei asemenea inscripțiuni ipotecare, și fără ca creditorul defunctului să fi făcut cerere de separare a patrimoniului acestuia de acela al heredului.

S'a ascultat: d-nu avocat G. Danielopol din partea apelantului H. I. Borănescu și d-nu avocat N. Popovici din partea intimatelor Paulina și Șt. Ștefu.

Curtea deliberând,

Având în vedere deciziunea Înaltei Curți de casație și justiție, secția I cu No. 296 din 1900 prin care casându-se decizia Curții de apel din București, secția III cu No. 239 din 1898, s'a trimis a se judeca de această Curte apelul ce H. I. Borănescu a făcut contra sentinței civile a trib. Ilfov, secția III cu No. 228 din 1898 și prin care i s'a respins cererea ce a făcut contra Paulinei și Șt. Ștefu, de a se radia inscripțiunea ipotecară cu No. 21 din anul 1896 a președintelui trib. Ilfov, ce numiții luase într'un imobil din București, calea Văcărești No. 191, imobil fost al debitorului lor, def. Matei Vlădescu, azi proprietatea apelantului H. I. Borănescu, reclamant la prima instanță, cărui și la Curtea din București i s'a respins cererea;

Din actele cauzei și susținerile părților reese: că soții Paulina și Ștefan Ștefu creditorii ai def. M. Vlădescu de și nu ceruse nici separațiunea patrimoniului def. de acel al herezilor, și nici luase inscripțiunea dreptului lor de preferință, conform art. 1743 Cod civil, în termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii, iaș însă pe baza art. 1745 C. civ. inscripțiunea ipotecară menționată mai sus; această ipotecă asupra imobilului def. Vlădescu o iaș înainte de data când moștenitorii au vândut acest imobil lui Borănescu, adică înainte de a deveni acesta achisitor, și această ipotecă se cere de Borănescu să fie radiată;

Având în vedere, că asupra faptelor acestei afaceri părțile recunosc că ele sunt după cum s'a expus mai sus, și singura chestiune ce are această Curte a rezolvi e chestiunea pură de drept, și anume: dacă ipoteca luată

în baza art. 1745 C. civ. de către un creditor al lui *decujus* într'un imobil ce încă nu trecuse în mâna unui terțiu achisitor, e valabilă or nu, de și această ipotecă e luată după 6 luni de la redeschiderea succesiunii, termen prevăzut de art. 1743 C. civil, și fără să se facă cerere de creditorul defunctului pentru a se separa patrimoniul acestuia de al heredului;

Considerând că separațiunea patrimoniului e un beneficiu prin care creditorii def. pot obține ca bunurile acestuia să fie separate de bunurile heredului ca ei să poată fi plătiți cu preferință din aceste bunuri, față de creditorii personali ai heredului, și această materie a tratat-o legiuitorul în art. 781, 783, 1743 și 1745 C. civil;

Considerând că prin art. 1743 C. civil se dă un termen de 6 luni de la deschiderea succesiunii, în care creditorul defunctului să-și înscrie în imobilele acestuia dreptul său de preferință, un privilegiu *sui generis*, și prin această înscriere, care are efect retroactiv, din momentul deschiderii succesiunii, el e preferat creditorilor ipotecari ai heredului, chiar când aceștia au luat inscripțiune înaintea lui asupra imobilelor eredității; când însă creditorii defunctului nu iaș inscripțiune de cât după expirarea celor 6 luni, ei au după art. 1745 Cod civil, numai o ipotecă și care datează de la data ei, fără efect retroactiv, așa că ipotecile sau înstrăinările făcute de erede înaintea ipotecii creditorului def. 'i primează conform art. 1778, care pune principiul că hipoteca n'are rang de cât din ziua inscripțiunii sale în registre, și art. 1745 C. civil e mai clar, căci vorbește nu numai de creditorii ipotecari ai heredului, ci de toate persoanele de al III-lea, adică de ori-ce fel de achisitori de drepturi de proprietate sau desmembrăminte ale ei, așa că cererea lui Borănescu în această privință e nefondată;

Considerând că legiuitorul în art. 781 și 1743 Cod civil întrebuințează cuvintele «creditorii cari cer separațiunea patrimoniilor» și în art. 783 Cod civil zice că această acțiune se poate exercita, și dacă luăm filiațiunea istorică a acestor cuvinte ale legiuitorului ce le-a întrebuințat în aceste texte de lege, lesne vedem că prin cuvântul cerere a înțeles a invoca, a opune, și aceasta se explică și mai lămurit în art. 886 Cod civil, care zice că acțiunea se poate exercita, prin urmare dar nu este necesar ca acțiunea de separațiune de patrimoniul să fie intentată, ci să se ceară, să se exercite fie chiar pe cale de excepțiune sau apărare; prin urmare dar e nefondată ori-ce obiecțiune că soții Ștefu n'au făcut acțiune pentru separarea patrimoniului, căci bine și legal ei se apără contra acțiunii lui Borănescu, invocând separațiunea patrimoniului def. lor debitor Vlădescu, ca mijloc de apărare la cererea lui Borănescu;

Fiind-că dar soții Ștefu, înainte de a deveni achisitor Borănescu, au luat inscripțiunea ipotecară asupra imobilului def. Vlădescu, și această inscripțiune luând-o în baza unui text formal și precis (art. 1745 Cod civil), ea primează achizițiunea posterioară a lui Borănescu asupra aceluiași imobil, mai cu seamă că art. 783 Cod civil e și mai categoric și hotărîtor, căci în el se zice «în tot timpul în care imobilele se găsesc în mâna heredului» și constant e în fapt că inscripțiunea a cărei radiere se cere, s'a luat în timpul când imobilul era în mâna heredului, adică înainte de a-l cumpăra Borănescu;

Căci nici în doctrină, nici în jurisprudență, chestiunea aceasta nu suferă discuțiune, dacă creditorul defunctului a luat inscripțiune asupra imobilului conform art. 1745 Cod civil, înainte de înstrăinarea lui, această inscripție primează înstrăinării, însă se discută cu mari dificultăți chestiunea când creditorul def. a luat inscripțiune după înstrăinarea imobilului, cum însă în speță, nu e această chestiune, nu mai găsim necesar și oportun a o discuta;

Obiecțiunea că ipoteca prevăzută de art. 1745 Cod civil, nu e o ipotecă prevăzută în materia ipotecilor, e nefondată, de oare-ce art. 1749 Cod civil, spune lămurit că ipoteca legală ia naștere în virtutea unei dispoziții speciale a legii, și această ipotecă fiind prevăzută categoric de art. 1745 Cod civil, este o ipotecă prevăzută de lege, cum mai sunt și altele, de pildă, cea prevăzută de art. 902 Cod civil, în care se spune că hereziile testatorului sunt datorii ipotecari în imobilele ce dețin de la defunct pentru plata ori-cărui legat ;

Considerând că în ce privește cererea intimărilor de a li se acorda cheltueli de judecată ;

Curtea apreciind cheltuelile ce intimății au făcut în proces cu venirea în Craiova și plata onorariului avocatului lor, le acordă suma de lei 200, plus taxele de executare, la plata căreia urmează a fi obligat apelantul ;

Pentru aceste motive, redactate de d-l consilier M. Economu, Curtea, respinge apelul, etc.

(ss) G. D. Bildirescu, C. Vallimarescu, M. Economu, D. Gârleșteanu.

O p i n i u n e .

Asupra apelului făcut de H. I. Borănescu contra sentinței trib. Ilfov, secția III, cu No. 228 din 1898, prin care i s'a respins cererea de radierea inscripțiunii de separație de patrimoniul, luată de d-lor Paulina și soțul său Șt. Ștefu, asupra caselor din calea Văcărești 191 ;

Având în vedere actele din dosarul cauzei și dezbaterile orale ale părților ;

Considerând că din toate acestea rezultă că d-nii Ștefan și Paulina Șt. Ștefu, fiind creditorii ai def. Matei Vlădescu decedat în anul 1892, au luat în 8 Ianuarie 1896, o inscripțiune de separație de patrimoniul asupra caselor din calea Văcărești No. 191, avere rămasă pe urma debitorului lor, def. Matei Vlădescu, că apoi fi și succesorii acestuia, vând, tot în anul 1896 la 8 Octombrie, aceste case apelantului de azi H. I. Borănescu care, găsind această inscripțiune asupra lor, cere trib. Ilfov prin acțiunea ce se judecă azi radierea acestei inscripțiuni ca fiind făcută contra dispozițiilor legii privitoare la separațiunea de patrimoniul, cerere care a fost respinsă de trib. Ilfov prin sentința cu No. 228 din 1898, și care fiind dedusă în apel la Curtea din București, acea Curte, secția III prin decizia cu No. 239 din 1898, confirmă sentința trib. și apoi această decizie fiind dedusă cu recurs în casație, se casează și se trimite înaintea acestei Curți spre a se judeca din nou apelul făcut de H. I. Borănescu, contra sentinței trib. Ilfov, secția III cu No. 228 din 1898 ;

Considerând că apelantul invoacă ca motive, că inscripția e luată peste termenul de 6 luni și fără să se fi făcut nici o cerere în separație de patrimoniul, așa cum se cere de art. 1743 Cod civil și că art. 1745 e inaplicabil în specie ;

Considerând că spre a vedea dacă sunt fondate aceste motive de apel cată să știm :

1. Ce fel de privilegiu este acesta prevăzut de art. 1743 Codul civil ?

2. Ce condiție cere legiuitorul pentru existența lui ? și

3. Acest privilegiu, așa cum e el prevăzut în art. 1743, poate fi coprins în dispozițiile art. 1745 Cod civil, ca ast-fel să poată degenera în o ipotecă ?

În privința primei cestiuni :

Considerând că legiuitorul prin art. 1722 Cod civil, definește privilegiul și zice că, e un drept, ce dă unui creditor calitatea creanței sale de a fi preferit celor-alți creditori, fie chiar ipotecari ; cu alte cuvinte că spre a se institui un privilegiu, trebeu apreciată calitatea unei creanțe și nimeni nu e în drept a face această apreciere, de cât legiuitorul însăși, căci alt-fel s'ar ajunge la arbitrar și s'ar putea crea favoruri, și pentru a se evita aceasta, el singur e în drept a a-

precia calitatea unei creanțe și a o declara de privilegiată, fiind-că această preferință o bazează pe justiție, iar nu pe favoare ;

Considerând că acestea fiind condițiunile existenței unui privilegiu, să vedem acum dacă cel prevăzut în art. 1743 coprind sau nu aceste condițiuni ;

Legiuitorul prin art. 1743 zice, că creditorii cari cer separațiunea patrimoniului def. conservă privilegiul lor asupra imobilelor succesiunii ; or, el nu are în vedere vre-o calitate a vre-unei creanțe, ci numai faptul că creditorii cari cer separațiunea patrimoniului def. se pot îndestula de creanțele lor, cu preferință față de creditorii eredelui, și așa fiind, acest privilegiu nu e un privilegiu instituit de legiuitor din cauza calității creanței, ci numai un drept de preferință acordat creditorilor succesiunii, ast-fel că acest drept de preferință nu poate institui un drept real asupra imobilelor, așa cum constituiesc privilegiurile instituite de legiuitor în conformitatea art. 1722 Codul civil, unde el are în vedere calitatea creanței, cum de exemplu în privilegiul vânzătorului pentru plata prețului, calitatea creanței este cea care a făcut pe legiuitor să-l institue, și care constituie un drept real, fiind-că vânzătorul nefiind plătit, imobilul vândut nu e esit din patrimoniul său în mod definitiv, el având încă drept la rezoluțiunea vânzării ;

Considerând că, ast-fel fiind, privilegiul acordat de legiuitor prin textul art. 1743 Codul civil, nefiind din acelea instituite de densus în conformitatea art. 1722 acelaș Cod, apoi el nu poate constitui un drept real, și neconstituind un drept real, nu e de cât un drept de preferință *sui generis*, și prin care se evită fusiunea între averea def. și cea a eredelui, acordându-se ast-fel creditorilor succesiunii preferența achitărei creanțelor lor, față de creditorii eredelui ;

Având în vedere obiecțiunea ce se ridică de intimăți prin apărătorul lor, și prin care susține că acest privilegiu constituie în adevăr un drept real și ast-fel ridică eredelui dreptul de alienare, de oare-ce odată ce legiuitorul a întrebuițat expresiunea de privilegiu apoi nu poate fi de cât un privilegiu în sensul art. 1722, justificând aceasta pe ideia că creditorii chirografari ai lui *decurfus* numai persoana acestuia a avut-o în vedere de nu și-au luat nici o asigurare, iar nu și pe aceea a eredelui, care le este necunoscut, și că acest privilegiu constituie un drept real, aceasta rezultă din chiar textul art. 1743, prin care se oprește erede de a ipoteca imobilele succesiunii și prin argumentațiunea *a fortiori*, dacă nu poate puțin, cum va putea mai mult ?

Considerând că această obiecțiune, nu are de loc o rațiune juridică, fiind că pentru interpretarea și aplicarea unei legi, nu se poate lua un cuvânt isolat dintr'însa ci toate dispozițiile ei, ca ast-fel din tot complexul lor să se poată deduce scopul ei și felul de aplicațiune, ast-fel dintr'un cuvânt se poate deduce multiple și varii aplicațiuni ale legii, producând efecte funeste și chiar contrarii ei, și în acest caz maxima *in civile est nisi tota lege inspecta*, își are cea mai mare aplicațiune a sa ; și apoi nici justificarea care o dau intimății nu este legală, pentru că legiuitorul în instituirea privilegiilor nu are în vedere încrederea ce au creditorii în persoana debitorului lor, ci calitatea creanțelor lor, și nu a voit el ca prin moartea debitorului lor să le creeze mai mari drepturi de cât acelea ce aveau în timpul vieții lui și apoi aceasta e atât de adevărat, în cât legiuitorul prin art. 783 zice că, densusi au drept a cere separațiunea de patrimoniul în tot timpul cât imobilele se găsesc în posesia eredelui ; or, dacă imobilele nu se mai găsesc în posesia eredelui, ei nu mai pot cere separația de patrimoniul, de unde dar conclusia logică că această separație de patrimoniul nu constituie un drept real chiar dacă e înscrisă în timpul celor 6 luni, însă după alienare ceea ce nu s'ar mai fi putut întâmpla, dacă legiuitorul prin separațiunea de patri-

moni ar fi instituit un privilegiu care să constituie un drept real;

Că apoi argumentația prin a fortiori dedusă din art. 1743 nu s'î are de loc aplicația, pentru cuvântul că, prin acest text să crează o incapacitate și prin a fortiori nu se poate deduce o altă incapacitate mai mare de cât cea creată, alt-fel ajungem la un rezultat monstruos, căci dacă admitem prin a fortiori că eredele nu poate înstrăina imobilele succesiunii, atunci tot prin a fortiori nu poate nici a se folosi de imobile, nici a lua fructele și nici prin urmare a face ver-un act derivând din dreptul de proprietate, ast-fel că, cu acest a fortiori ajungem a șterge succesiunea din modurile de dobândirea proprietății, deci această argumentație nu s'î are locul și mai cu seamă că în acest text nu e vorba despre a putea crea, ci din contră eredele e oprit de exercițiul unei părți din dreptul de proprietate; or, din aceasta nu se poate deduce prin a fortiori că el e oprit de exercițiul plenitudinii acestui drept;

Că ast-fel dar privilegiul din acest text, ce ne preocupă, nu constituie un drept real.

În privința celei de a doua cestiuni :

Considerând că din dispozițiile art. 1743 Cod civil, rezultă că creditorii cari cer separațiunea patrimoniului def. conservă privilegiul lor asupra imobilelor succesiunii, prin inscripțiunea lui în termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii;

Că prin urmare dar din acest text rezultă că, sunt două condițiuni cerute pentru existența acestui privilegiu, întâi o cerere în separațiune de patrimoniul și al doilea înscrierea ei în termen de 6 luni de la data deschiderii succesiunii; ast-fel că dacă una din aceste condițiuni lipsește, apoi acest privilegiu nu are existență;

Considerând că, în privința primei condiții, intimații nici până azi nu au dovedit că ar fi făcut această cerere, ast-fel că prima condiție nefiind îndeplinită, acest privilegiu nu are existență;

Considerând însă că intimații ridică această obiecție, că nu e necesar a se face o cerere principală în separație, ci e de ajuns înscrierea separațiunii și se poate invoca aceasta pe cale excepțională, cum de exemplu la colocarea creanțelor într'un tablou, pentru cuvântul că a cere însemnează a invoca, a oposa;

Considerând că această obiecție a intimaților e lipsită cu desăvârșire de ver-o valoare juridică, de oare-ce legiuitorul prin art. 1743 zice că, creditorii cari cer separațiunea de patrimoniul, conservă privilegiul, deci în mod logic și forțat cei cari nu cer, nu conservă nimic, fiind-că nu cer nimic, și cuvântul a cere întrebuit de legiuitor nu poate fi nici odată explicat și înlocuit cu a invoca sau a oposa, pentru că a cere e destul de clar și de românește, și nu poate însemna alt-ceva de cât a cere, și care ne dă noțiunea ideii unei acțiuni, care începe prin această cerere, pe câtă vreme a invoca, ne dă ideia unei acțiuni prin care se aduce ceva în sprijinul unei cereri, și a oposa ideia unei acțiuni prin care se opune la o cerere, ast-fel că ambele presupun o cerere, și nu se înțelege cum se poate invoca pe cale excepțională o cerere, care nu s'a făcut, căci n'are ce să se invoace;

Că apoi dacă am admite acest fel de interpretare ajungem să schimbăm ordinea pusă de legiuitor în obligațiunea de a dovedi, fiind-că un creditor, ca să poată cere separațiunea de patrimoniul, trebuie să dovedească mai întâi calitatea sa de creditor, să s'î prezinte creanța și să se discute asupra-î; or, dacă nu e obligat a face această cerere, nu va fi obligat să dovedească nici calitatea de creditor, căci simpla prezentare a creanței sale înaintea trib. nu e o probă indiscutabilă de existența ei reală, și atunci eredele său cel interesat va fi obligat a face densusul acțiune în nulitatea creanței și va fi obligat densusul să facă dovada acestei cereri, și când creanța e falsă, i se crează niște difi-

cultăți atât de mari, în cât ajunge aproape la imposibil, spre a putea să s'î facă această probă, și ca să învederăm aceasta nu avem de cât să luăm un exemplu: O persoană, cu o creanță falsă se prezintă trib. și cere inscripțiunea privilegiului separațiunii de patrimoniul, eredele său cel interesat văzând această grevare asupra averii sale ce poate face densusul? fiind-că creanța nerămânând în trib. și neavând posibilitatea de a o cunoaște mai dinainte, nu știe dacă emană sau nu de la autorul său, pentru a putea fi în măsură să știe ce fel de creanță este și ce fel de acțiune să introducă contra aceluși creditor, pentru a putea ajunge la nulitatea ei; pe câtă vreme în modul nostru de vedere, care e și al legiuitorului, dispar toate aceste dificultăți, fiind-că creditorul cerând separațiunea de patrimoniul trebuie să prezinte creanța și ast-fel devine posibilă și facilă discuțiunea asupra ei;

Că ast-fel dar prima condițiune a existenței privilegiului nu există;

Considerând că în privința celei de a doua condițiuni, atât din actele din dosar, cât și din recunoașterea ambelor părți, rezultă că această inscripțiune e luată de intimați la 8 Ianuarie 1896, și debitorul lor a decedat în anul 1892, ast-fel că succesiunea deschizându-se la această epocă, inscripțiunea este luată după 4 ani, aproape adică peste termenul de 6 luni prevăzut de art. 1743, și așa fiind îi lipsește acestui privilegiu și a doua condițiune a existenței sale;

Că ast-fel dar, lipsind acestui privilegiu ambele condițiuni cerute pentru existența lui, el nu poate exista.

În privința celei de a treia cestiuni :

Având în vedere că intimații pentru a s'î valida inscripțiunea separațiunii de patrimoniul invoacă dispozițiunile art. 1745 Cod civil, și în care pretinde că se cuprinde și privilegiul lor, care fiind un drept real și pentru care neîndeplinind formalitatea inscripțiunii în termenul prevăzut de art. 1743, a degenerat în ipotecă pe care e în drept a o înscrie ori când numai ca imobilul să se găsească în posesiunea eredelui cum e în specie;

Considerând că din dispozițiunile art. 1745 Cod civil, rezultă că, toate creanțele privilegiate și supuse la formalitatea inscripțiunii, dacă nu sunt înscrise în condițiunile cerute de lege, apoi ele rămân creanțe ipotecare și supuse la înscriere conform regulilor pentru ipotecă;

Că ast-fel dar se naste cestiunea, care creanțe privilegiate sunt coprinse în acest text?

Legiuitorul prin acest text nu a avut în vedere de cât creanțele privilegiate, cari constituiesc un drept real și care sunt instituite de legiuitor în conformitatea art. 1722 și clasificate în privința imobilelor prin art. 1737 Codul civil, și e natural că pe acestea le-a avut în vedere, căci calitatea unei creanțe față de imobilul asupra căruia se exercită constituie dreptul real cu preferință asupra-î, și pe acestea, din cauza lipsei de înscriere le-a degenerat în ipotecă, luându-le calitatea preferenței, lăsându-le însă dreptul real și supunându-le formalității inscripțiunii cum e supusă ipoteca;

Că prin urmare dar, separațiunea de patrimoniul neconstituind un drept real, ci un simplu drept de preferință *sui generis*, după cum am demonstrat mai sus, pe acesta nu l-a putut avea în vedere legiuitorul prin art. 1745 și dacă am admite că l'a avut în vedere, atunci am ajunge la acest raționament că, separațiunea de patrimoniul neînscrisă în termenul celor 6 luni, nu constituie un drept real cu preferință *sui generis*, iar după trecerea celor 6 luni, perde dreptul de preferință ce l'avea, dar câștigă calitatea de drept real ce nu avea; ceea ce rațiunea refuză de a admite, fiind-că e imposibil de admis ca creditorului, prin nerespectarea legii, să i se creeze o situație mai favorabilă de cât cea ce o avea respectând-o;

Considerând că pe lângă aceasta, dacă admitem a-

cest mod de vedere al intimaților, ajungem la niște distincțiuni, cari nu sunt bazate pe nici o rațiune și iată cum: Dacă în o succesiune se găsește numai avere mobilă, atunci separațiunea de patrimoniu neîncrășată în termen legal nu poate degenera în o ipotecă, această avere nefiind susceptibilă de acest drept și, prin urmare, creditorii, după trecerea acestui termen, nu mai pot evita fuziunea între averea def. și cea a eredelui, deci pentru densii imposibilitatea de a mai avea vre-un drept de preferință după expirarea termenului legal. Când însă în o succesiune se găsește numai avere imobiliară, creditorii pot după expirarea termenului înscrierii separațiunii să și exercite dreptul de preferință *sui generis*, adică pot face ca să nu se confunde averea defunctului cu cea a eredelui, ori aceste distincțiuni nu au nici o rațiune și legiuitorul nefiind condus de cât de o rațiune în acordarea acestui drept de preferință, adică cea de a evita fuziunea între cele două patrimonii, apoi nu se mai poate admite aceste distincțiuni, fiindcă unde există aceeași rațiune, trebuie să existe și aceeași soluțiune;

Considerând că intimații mai obiectează că dacă acest privilegiu nu e clasificat în art. 1737 aceasta nu duce la nici un rezultat, căci nici ipoteca legală a legatarilor asupra imobilelor eredelui nu e clasificată în art. 1753, or această obiecțiune nu are valoare juridică, pentru cuvântul că legiuitorul declară că ipoteca legală ia naștere prin o dispozițiune a legii și are valoare de la data înscrierii ei, însă pentru privilegiu nu e tot așa, căci ele se nasc și au o valoare de odată cu creanța, iar nu de la data înscrierii, și așa fiind, pentru ipotecă nu e necesară o clasificare, exemplu e și ipoteca din textul ce ne preocupă, iar pentru privilegiu e necesară, căci alt-fel le creăm prin interpretare și se poate ajunge cu modul acesta la arbitrar;

Intimații mai obiectează, că acest drept fiind pus sub titlul «cum se conservă privilegiile» apoi dar este un privilegiu propriu zis și constituie un drept real și deci e prevăzut în art. 1745, or această argumentație nu numai că nu e juridică, dar nu e nici fondată, pentru că, mai întâi, acest titlu presupune în mod logic un privilegiu deja instituit și printr'însa se arată modurile de conservare ale lui, or nefiind instituit, nu are ca să se conserve și, al doilea, tocmai înscrierea lui sub acest titlu denotă evident intențiunea legiuitorului, de a nu crea prin această dispozițiune un privilegiu propriu zis, adică un drept real cu preferință, ci numai un drept de preferință, așa cum am arătat mai sus, și dacă legiuitorul ar fi voit, nu ar fi avut de cât să o declare, nefiind oprit de nimic, apoi omisiunea nu se poate susține pentru că acest drept atât de important nu putea legiuitorul să-l omită față de sollicitudinea ce a avut în crearea privilegiilor;

Considerând că dacă legiuitorul ar fi voit să creeze acest drept exorbitant pentru creditorii chirografari schimbându-le drepturile lor din personale în reale, apoi le-ar fi determinat în mod expres, iar nu le-ar fi lăsat în incertitudine și supuse vastului câmp al interpretărilor;

Considerând că ast-fel fiind separațiunea de patrimoniu constituind un drept de preferință *sui generis*, și neconstituind un drept real, nefiind înscris în termen de 6 luni, nu poate degenera în ipotecă și după expirarea acestui termen, creditorii chirografari ai succesiunii numai pot avea nici un drept de preferință ne mai fiind posibilă evitarea fuziunii între averea succesorală și cea a eredelui, care să operează prin expirarea acestui termen și deci art. 1745 nu e aplicabil dreptului de preferință din textul art. 1743 Codul civil;

Că prin urmare dar, apelul făcut de H. I. Borănescu, fiind fondat, câtă a se admite, a se reforma sentința trib. Ilfov, secția III cu No. 228 din 1898 și în consecință a se admite acțiunea făcută de apelant la prima instanță și a se anula înscripțiunea separațiunii de patrimoniu luată de intimații Ștefan și Paulina Șt.

Ștefu. în ziua de 8 Ianuarie 1896, asupra caselor din str. Văcărești No. 191, proprietate azi a apelantului.

(s) I. Urdăreanu.

Observație.—Art. 1743 din Codul civil a dat loc la o vie controversă atât în doctrină cât și în jurisprudență. Separarea de patrimoniu este ea un adevărat privilegiu în sensul juridic al cuvântului, după cum hotărâse Curtea din București (v. *Dreptul* din 1900, No. 64), în afacerea judecată astă-zî de Curtea din Craiova, ca instanță de trimetere, în urma casării decisiunii menționate a Curții din București (v. *Curierul Judiciar* din 1900, No. 65 și *Dreptul*, loco cit.), sau este ea un drept *sui generis*?

Interesul chestiunii este lesne de priceput.

Privilegiile asupra imobilelor conferind creditorului atât un drept de preferință (art. 1722), cât și un drept de urmărire (*droit de suite*) (art. 1790) în mâna terților detentori, nu mai încapă îndoială că separarea de patrimoniu conferă creditorilor moștenirii și legatarilor cari au dobândit-o, dreptul de a se îndestula din averea defunctului, cu preferință sau precădere înaintea creditorilor personali ai moștenitorului. Separarea de patrimoniu conferă ea însă în acelaș timp un drept de urmărire sau de suită? Cu alte cuvinte, în caz de înstrăinare a unui imobil ereditar de către moștenitori, creditorii defunctului, cari au cerut separarea de patrimoniu, luând în termenul de șase luni inscripția prevădută de art. 1743 C. civ., pot ei să urmărească acest imobil în mânele terților detentori? Răspunsul va fi afirmativ în cazul când separarea de patrimoniu este un adevărat privilegiu, în puterea cuvântului, și negativ în cazul când ea nu are acest caracter.

Chestiunea încă odată este din cele mai controversate în Franța, nu însă în Belgia, unde art. 39 din legea ipotecară, corespunzător cu art. 2111 din Codul francez (al nostru 1743), n'a mai reproduș cuvântul *privilegiu*, care figurează atât în textul nostru cât și în acel francez ⁽¹⁾ (Cpr. și art. 2055, 2057 C. civ. italian).

După un sistem, foarte acreditat, admis în acest proces de instanțele de fond, se susține că separațiunea de patrimoniu este un adevărat privilegiu, care, prin urmare, conferă creditorilor moștenirii sau legatarilor ce s'au conformat art. 1743, în privința luării inscripțiunii prescrise de acest text, dreptul de a urmări în mâna terților imobilul înstrăinat de moștenitori. În favoarea acestui sistem, se trage argument din împrejurarea că art. 1743 întrebuițează expresiunea *privilegiu*,

(1) Cpr. Laurent, X. 62. Planiol, II, 2934. Vezi și Cas. rom. S-a 1. Bulet. 1899, consid. de la p. 1242, reproduș *infra* nota 4, în fine.

și din art. 1745, după care toate creanțele privilegiate supuse formalității inscripției, nu încetează de a fi creanțe ipotecare de câte ori nu s'au îndeplinit condițiile privilegiului; deci, ca atare, au dreptul de suită. (Veđi în acest sens, Baudry et Loynes, *Privil. et hypothèques*, I, 862, p. 762 urm. ed. a 2-a. Duranton, VII, 490. Demante, III, 222 bis I. Colmet de Santerre, IX, 59 bis 1 urm. Blondeau, *Séparation des patrimoines*, p. 480. Poujol, *Successions*, II, 13 urm. (art. 878—881). Barafort, *Sépar. des patrimoines*, 13. Taulier, *Th. raisonnée du Code civil*, VII, p. 214. Demolombe, XVII, 208, 209. Vigié, II, 455. Le Selleyer, *Successions*, III, 1742. Guillouard, *Privil. et hypothèques*, III, 1343 urm. T. Huc, XIII, 161. Pand. fr., *Privil. et hypoth.*, I, 3929 urm. Ch. Phérékydès, *Séparation des patrimoines*. (thesă p. doctorat). Cas. fr. D. P. 71. 1. 352. Sirey, 72. 1. 153. C. Pau. D. P. 87. 2. 174. Trib. Nérac. D. P. 92. 3. 30. C. Aix. Sirey, 96. 2. 17. D. P. 95. 2. 273. C. București. *Dreptul* din 1900, No. 64, decizie casată, etc.).

Această soluție ni se pare însă inadmisibilă, căci art. 1743, 1745 nu modifică întru nimic natura și efectele separației de patrimonii, ele rămânând așa cum sunt definite de art. 781 urm. C. civ.⁽²⁾ Cu alte cuvinte, inscripția separației de patrimonii nu poate conferi creditorilor moștenirii garanții și foloase, pe care ei au neglijat de a le lua, ci numai un drept de precădere, dreptul de a se îndestula din averea defunctului cu preferință înaintea oricăruia creditor al moștenitorilor, și ei pot exercita această precădere cât timp imobilul moștenirii, asupra cărui s'a luat inscripțiunea, se află încă în mânele moștenitorilor.

Prin urmare, în caz când moștenitorul a înstrăinat imobilul defunctului, asupra căruia s'a luat inscripția prevădută de art. 1743, creditorii moștenitorilor nu pot urmări acest imobil în mânele terților achisitori, ci au numai dreptul de a exercita acțiunea pauliană spre a dobândi anularea înstrăinărilor făcute de moștenitori în fraudă drepturilor lor (art. 975).

«Considerând, ȳice în această privință, foarte bine Curtea de casație, că dacă era echitabil ca legiuitorul să se îngrijească ca soarta creditorilor cui-va să nu devină mai rea prin moartea debitorului, nu era însă nici o rațiune ca el să le creeze, la o asemenea întâmplare, o soartă mai bună de cât aceea ce 'și-au făcut-o ei singuri,

ceea ce ar fi fost dacă permitea ca, prin simpla inscripțiune a cererei de separație de patrimonii, creditorii chirografari să poată urmări imobilul în mâna celui de al treilea achisitor, adecă din creditori simpli ce erau în timpul vieții debitorului lor, să devină creditori ipotecari după moartea acestuia. Considerând că un asemenea drept exorbitant, dacă ar fi fost în intențiunea legiuitorului de a'l da, el nu s'ar fi mulțămît numai de a'l lăsa să se subînțeleagă, ci l'ar fi creat prin texte exprese, clare și neîndoelnice; că nu numai n'a făcut aceasta, ci, din contră, dispunând prin art. 783 că, în privința imobilelor, cererea de separare de patrimonii se poate exercita tot timpul cât imobilul se găsește în mânele debitorului, ear prin art. 1743 împedcând pe moștenitor, înaintea celor șase luni de la deschiderea moștenirii, de a ipoteca, *nu însă și de a vinde imobilul succesiunii*, el a indicat destul de lămurit că n'a înțeles să dea vre-un efect cererei separațiunei de patrimonii, în privința imobilelor, când acestea au eșit din mâna moștenitorilor. Considerând că nu se poate ȳice că separația de patrimonii e fără de efect dacă nu i se recunoaște dreptul de urmărire, moștenitorul putând prin vândarea imobilului moștenirii să fraudeze pe creditori, știut fiind că prin acțiunea pauliană, aceștia au mijlocul de a face să se revoace actul încheiat în dauna lor, etc.». (*Dreptul* din 1900, No. 64 și *Curierul Judiciar* din 1900, No. 65). (Veđi și o altă decizie a C. de cas. S-a I. Bulet. 1899, p. 1238 urm., a cărei considerente sunt reproduse mai la vale, nota 4).

Am reprodus anume aceste considerente, pentru că ele arată mai bine de cât am putea face noi înșine inconvenientele sistemului ce combatem.

Acest caracter, pe care il are separația de patrimonii după Curtea de casație, ea il avea atât în dreptul vechi francez⁽³⁾, cât și în dreptul intermediar (L. din 11 Brumariu anul VII), și nimic nu ne autorisă a crede că redactorii Codului francez, pe care l'am urmat și noi în această privință, ar fi înțeles a părăsi acest sistem. Este adevărat că art. 1745 pare a ȳice, la rëndul său, că în lipsa unei inscripții luate în conformitatea art. 1743, dreptul de separare se preface într'o ipotecă, de unde s'ar putea conchide că, înaintea acestei transformațiuni, el constituia o adevărată ipotecă privilegiată (Cpr. C. Craiova, decizia mai sus publicată, ultimul considerent în drept); însă din acest text nu rezultă alt-ceva de cât că inscripția, care 'și produce efectele sale din ȳiua deschiderii moștenirii, când ea a fost luate în

⁽²⁾ «Considerând, ȳice Curtea de casație (16 Noembrie 1899), că caracterul și natura cererei de separare a patrimonioilor trebuie căutată în art. 781 urm. C. civ., care sunt sediul materiei și la care se referă art. 1743». (Bulet. Cas. S-a I, 1899, p. 1241).

⁽³⁾ Cpr. Lebrun, *Successions*, Lib. IV, capit. II, S-a I. Pothier, *Successions*, VIII, p. 220 (ed. Bugnet).

termenul de șase luni, încetează de a fi retroactivă și nu-și mai produce efectele sale de cât de la data ei, în caz când ea ar fi fost luată în urma expirării acestui termen. (Cpr. Murlon, III, 1413. Vezi și Trib. Dolj, *Dreptul* din 1890, No. 82, care reproduce în mare parte argumentarea acestui autor).

Așa dar, separația de patrimonii nefiind un privilegiu propriu zis, nu poate produce efectele pe care le produce privilegiul, și deci, nu poate avea dreptul de urmărire, pe care art. 1790 îl conferă privilegiilor și ipotecelor în genere. Moștenitorii sunt deci liberi de a vinde imobilul defunctului ori când, fie în termenul defunct pentru luarea inscripțiunei prevădută de art. 1743, fie după luarea inscripțiunei ⁽⁴⁾, și creditorii moștenirii n'au dreptul de a urmări imobilul în mâna terților cumpărători, ci numai de a anula vîndarea

(4) Considerând, dice foarte bine Curtea noastră supremă, în unire cu concluziile noastre (16 Noembrie 1899), că dreptul de alienare este un atribut al dreptului de proprietate, absolut și nemărginit, care nu poate fi restrîns de cât prin o dispoziție expresă a legii; că moștenitorul făcându-se prin acceptarea moștenirii, proprietar al averii defunctului, ca proprietar el are dreptul de a dispune de această avere, precum îl avea și defunctul, ori care ar fi fost numărul creditorilor săi; Considerând că prin nici o dispoziție legiuitorul n'a adus vre-o mărginire la acest drept al moștenitorului, negăsind just de a face creditorilor moștenirii, după moartea debitorului lor, o condițiune mai bună de cât aceea ce ei aveau pe când debitorul lor era în viață; Considerând că tot ce legiuitorul a voit să facă, este de a apăra pe creditorii moștenirii de inconvenientul rezultând pentru ei din confuziunea patrimoniilor, în cazul când și moștenitorul are creditori, și în acest scop a permis să se facă separațiunea patrimoniului defunctului de acel al moștenitorului, pentru a conserva, spre îndestularea creditorilor moștenirii, cu excluderea celor al moștenitorului, gagiul ce ei au avut de la debitorul lor, gagiul însă care totuși rămâne expus la pierdere prin alienarea ce ar face moștenitorul, precum era expus prin alienarea ce ar fi făcut însuși debitorul lor; Considerând că, de altminterlea, nici s'ar înțelege pentru ce art. 781 nu dă acțiunea separațiunei de patrimonii în contra eredelui, ci dice că ea se îndreptează în contra ori-cărui creditor al acestuia, ear art. 782 adaogă că, pentru imobile, ea se exercitează în timpul cât acestea se află în mânele moștenitorului; de unde rezultă că singurul efect al cererei separațiunei de patrimonii este de a se crea un drept de preferință în favoarea creditorilor defunctului asupra averii acestuia, față cu creditorii moștenirii, ceea ce se poate califica de privilegiu în înțelesul larg al cuvîntului, care cuprinde toate drepturile de preferință, dar un privilegiu *sui generis*, care nici nu restrînge proprietatea moștenitorului proprietar, nici permite urmărirea în mâna celui de al treilea a imobilului înstrăinat de el; Considerând că nu e admisibil că legiuitorul, după ce a caracterizat ast-fel cererea de separare de patrimonii, la locul unde este sediul materiei, să-i fi schimbat natura prin art. 1743, atunci când a regulat condițiile de publicitate a celui drept, și această schimbare atât de radicală și atât de însemnată să n'o fi făcut în termenii expresi, ci s'o fi lăsat numai a se subînțelege; Considerând că singurul adaos de garanție ce legea a voit să dea creditorilor moștenirii prin art. 1743, este proibițiunea de a se înființa vre-o ipotecă în dauna lor, înaintea termenului de șase luni, prescrist pentru inscripțiunea privilegiului lor, dar aceasta a zis-o clar și lămurit, ceea ce ar fi făcut de sigur, și în privința dreptului de înstrăinare a moștenitorului, dacă 'i-ar fi fost voința asemenea de a-l proibi; Considerând că, din contra, pentru a împiedica ori-ce confuziune în privința efectelor între cererea de separațiune de patrimonii, calificată de privilegiu, și adevăratele privilegii, acele acordate creanțelor asupra a-

în baza art. 975. Aceste sunt adevăratele principii, și ele au fost consacrate în două rînduri atât de Curtea noastră supremă (*Dreptul* din 1900, No. 64 și *Curierul Judiciar* din acelaș an, No. 65; Bulet. Cas. S-a I, 1899, p. 1238 urm. *Dreptul* din 1899, No. 81), cât și de Trib. de Dolj, prin o sentință foarte strîns motivată, dată sub președ. D-lui C. Nicolescu (*Dreptul* din 1890, No. 82 și *Revista judiciară* din Galatz, sub direcția D-lui C. N. Toneanu, No. 8 din 1 Ianuar 1891). (Vezi în acelaș sens, Trib. Paris *Revista judiciară, loco cit.*, p. 64, nota 1. *Gaz. Palais*, 87. 1. 350. C. Bordeaux. D. P. 96. 2. 276. Sirey, 96. 2. 27. Trib. Aix. Sirey, 74. 2. 25. Labbé, nota sub Cas. Sirey, 72. 1. 153. Planiol, II, 2929. Aubry et Rau, VI, § 619, p. 501, text și nota 67. Marcadé, III, art. 880, No. 4. Troplong, *Privil. et hypoth.*, I, 323 urm. și *Transcription*, 288. Masson, *Sépar. des patrimoines*, 95 urm. Montalon, *Successions*, I, 163. P. Pont, *Privil. et hypoth.*, I, 299. Murlon, III, 1413 și *Transcription*, II, 740. Murlon, *Examen critique du Comment. de Troplong*, 307 și 316. Baudry, III, 1182. Thézard, *Nantiment, Privil. et hypoth.*, 329. Verdier, *Effets de la transcription*, etc., II, 502. Rivière et Huguet, *Quest. sur la transcription*, 325. Grenier, *Hypothèques*, II, 419. Dufresne, *Sépar. des patrimoines*, 41, 66, 93. Dollinger, *Sépar. des patrimoines*, 44 bis și 85, etc. Vezi asupra acestei controverse, Fuzier-Herman, *C. civ. annoté*, IV, art. 2111, No. 33 și t. III a Comentariilor noastre, p. 590, nota 4 și 591, nota 3).

D. Alexandresco

celuiaș debitor, care se deosebesc prin calitatea lor (art. 1722), legiuitorul a avut îngrijirea de a nu cuprinde în aceeaș enumerațiune (art. 1737) acest privilegiu *sui generis*, care nici se bazează pe calitatea creată, nici se exercită contra acelaș creditor, sau cel puțin asupra acelaș patrimoniului și, prin urmare, nu are nimic de comun cu adevăratele privilegii pentru care sunt edictate regulile din capit. respectiv, și în special acea a art. 1790, care prevede dreptul de urmărire; Că dacă această soluțiune este controversată în dreptul francez, ea n'ar trebui să facă nici un dubiu în dreptul nostru, știut fiind că legiuitorul nostru imprumutând sistemul ipotecar în cea mai mare parte de la Belgienii, n'a adoptat și art. 39 din legea lor ipotecară, prin care modificînd textul corespunzător francez (2111, al nostru 1743), proibă în mod expres moștenitorului nu numai dreptul de a ipoteca, ci și cel de a aliena în cele șase luni după deschiderea succesiunei, etc. (Bulet. Cas. S-a I, 1899, p. 1241 urm. și *Dreptul* din 1899, No. 81).

BIBLIOGRAFIE

Anunțăm cu plăcere că volumul VII, cuprinzînd teoria probelor, de d-l

DIM. ALEXANDRESCO

este gata, și că această lucrare cunoscută de mult publicului juridic, și așteptată de unii cu o legitimă nerăbdare, s'a dat la broșat. Pe la începutul lunii Februarie, cel târziu, ea va fi distribuită abonaților.

ACTE VECHE române, latine și slavone, copiază, traduce, legalizează și inventoriază, profesorul Crețu, expertul tribunalului; scrie genealogia și istoria familiei posesorilor unor asemenea manuscrise, Tunari, 37.